

DESPRE ACTIVITATEA PREOȚILOR MILITARI ÎN TIMPUL PRIMULUI RĂZBOI MONDIAL

În condițiile izbucnirii primului război mondial, având certitudinea intrării României în război, în ședința Sfântului Sinod din 15 mai 1915, la propunerea mitropolitului Pimen Georgescu al Moldovei s-au luat o serie de măsuri cu privire la preoții militari și la cei care urmau să fie mobilizați. Pentru aceasta a fost instruit un protopop, Constantin Nazarie, profesor la Facultatea de Teologie din București.

Cu adresa nr. 60 din 16 mai 1915, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române l-a încunoștințat pe Nazarie că a fost ales protopop sau superior al preoților de armată. Prin ordinul nr. 130 din 28 mai 1915 Constantin Nazarie a fost atașat, în caz de mobilizare, la Marele Cartier General al Armatei, ca șef al Serviciului Religios, cu grad de colonel.

După opinia lui Nazarie, armata reprezenta forța neamului, tinerețea și floarea lui, viitorul țării și, ca atare, trebuia să fie o școală pentru îndeplinirea datoriei către patrie și tron; nicăieri datoria nu-și putea găsi o sancțiune mai solidă ca în religie, izvorul binelui, al virtuții în genere și al datoriei în special, și nicăieri soldatul nu putea găsi un avânt mai mare către luptă, răbdare și abnegație ca în sentimentul religios, care trebuia cultivat prin activitatea preoțească. Armata trebuia să fie o școală de luminare și moralizare, locul din care soldatul să se întoarcă la cămin îmbunătățit sufletește și moral, pentru ca astfel “ostășia să devină și să fie privită ca o misiune vrednică de invidiat”, or o asemenea activitate, cu caracter instructiv și moralizator, nimeni nu o poate desfășura cu mai multă competență ca preotul, care prin chemarea sa este “Apostol al luminei și moralității”. Așadar, rolul preotului militar nu se mai putea reduce la săvârșirea câtorva ierurgii ocazionale, ori la înmormântarea soldaților.

Conștient că rolul său era reglementarea și mai cu seamă organizarea, unificarea și armonizarea activității preoților militari, în noua sa calitate, Nazarie a publicat în 1915 o broșură cuprinzând 10 cuvântări model¹, care puteau fi folosite de aceștia, și mai multe rugăciuni pentru vreme de război, preluate după un liturghier tipărit la Mănăstirea Neamț în 1862; de asemenea, în vara anului 1916, după o îndelungă corespondență cu Șeful Marelui Stat Major al Armatei

¹ Aceste cuvântări au următoarele subiecte: *Ce înseamnă a fi soldat ?*, *Drapelul*, *De ce trebuie să ascultăm de superiori ?*, *La ce folosește omului și ostașului ajutorul lui Dumnezeu ?*, *Trezvia și militarul*, *Vorbire la declararea de război*, *Vorbire înainte de a începe lupta*, *Vorbire la câștigarea de victorie*, *Vorbire de încurajare în caz de pierdere de luptă*, *Vorbire la înmormântarea unui ostaș în vreme de război*; Nazarie 1921, p. 8.

Române, a întocmit ”Instrucțiunile privitoare la atribuțiile preoților militari”², a ținut mai multe conferințe cu preoți parohi, dându-le îndrumările necesare asupra rolului pe care îl vor avea în cazul unui război.

Urmărind, încă de la început, aceste obiective, organizarea, unificarea și armonizarea activității preoților militari, adresându-se Șefului Marelui Stat Major al Armatei Române, Nazarie a făcut o serie de solicitări și de propuneri. A solicitat să i se pună la dispoziție un secretar, precum și cele necesare funcționării unei cancelarii; a solicitat o listă a preoților mobilizabili, cu precizarea locului unde urmau a servi fiecare pe timp de mobilizare și pe timp de război; a solicitat un preot ajutor, pentru efectuarea diferitelor ierurgii; a solicitat și un cântăreț, luat dintre studenții la teologie recrutați în armată, care urma să îndeplinească și sarcina de secretar. Oamenii pe care-i solicita urmau să fie recomandați de el, dintre cei care se bucurau de aprobarea ierarhului eparhiei de unde proveneau. A solicitat fixarea prin asimilare a protoiereului militar în ierarhia militară. A propus ca preoții militari, în activitate și mobilizabili, să fie concentrați pe corpuri de armată, pe câte o zi sau două, pentru a primi lămuriri și instrucțiuni cu privire la obligațiile lor religioase, iar pentru cunoașterea lor a cerut întâlniri cu aceștia la Iași, Galați, Constanța, București, Craiova.

Doar o parte din solicitările pe care le-a făcut au primit răspuns favorabil. Din această cauză, motivându-și demersul prin corespondența masivă pe care era obligat să o poarte cu aproape toți preoții mobilizabili, în octombrie 1915, mai apoi în martie 1916 înaintează alte referate Marelui Stat Major al Armatei Române.

A solicitat prima de echipare pentru toți preoții de armată, în condițiile în care ea fusese deja dată ofițerilor activi, celor în rezervă, precum și asimilaților, doar o parte din preoții mobilizabili primind-o.

Pentru a se asigura stabilitatea tabloului preoților mobilizabili și pentru acordarea primei de echipare acestora, Nazarie a propus ca preoții, odată recomandați pentru o unitate sau alta a armatei, să rămână acolo, afară de cazurile de forță majoră.

Interesat și de problema echipamentului preotului militar, de uniforma, de dimensiunile și forma crucii, dar mai ales de cărțile speciale de ritual ale acestuia, Nazarie s-a adresat Sfântului Sinod³ și Marelui Stat Major al Armatei⁴. Deoarece numărul cărților de ritual pe care trebuia să le aibe asupra sa preotul militar era destul de mare și, din acest motiv, aceste cărți erau și foarte greu de purtat, Nazarie a propus ca într-o singură lucrare să fie adunate toate rânduielile bisericesti de trebuință.

² Publicate în B.O.R., noiembrie 1915.

³ Referatul prezentat la ședința Sfântului Sinod din 22 mai 1916 în Nazarie, 1921, p. 9.

⁴ Referatul din 21 martie 1916, în Nazarie 1921, p. 10.

În urma intervenției lui Nazarie, Sfântul Sinod a hotărât chemarea preoților mobilizabili la reședințele eparhiale pentru a li se da îndrumări la toate problemele nelămurite. S-au luat hotărâri asupra situației lor în armată, asupra primei de echipare, a pensionării în caz de infirmitate. S-a hotărât hiotesirea lor ca duhovnici, prezentarea lădiței necesare păstrării obiectelor sfinte, modalitatea de procurare a îmbrăcăminte și a genții indispensabile preotului militar. Pentru transportul obiectelor religioase preotul urma să aibă la dispoziție o căruță. De asemenea, trebuia să i se asigure transportul când urma să slujească la distanțe mari.

Cheltuielile necesare cultului (prescuri, lumânări, vin etc.) urmau să fie suportate de fiecare unitate în parte.

Fiecare unitate de armată urma să-și aibă preotul, fie măcar cu titlul de preot de rezervă. Pentru acomodarea preotului la mediul militar, acesta trebuia să participe la toate manevrele militare ale unității. În plus, și militarii trebuiau deprinși a-l vedea pe preot în preajma lor, mai mult, trebuiau să înțeleagă rolul acestuia în armată.

Asimilați locotenenților de rezervă, în urma intervențiilor lui Nazarie, preoții militari au primit dreptul la avansare. În ordinul nr. 19001 din 9 martie 1917 generalul Prezan a subliniat că: “cei cari în diferite ocaziuni se vor distinge prin acte vădite de curaj și bărbăție în exercitarea misiunii lor, vor fi propuși la înaintare, spre a fi asimilați gradului de căpitan”, urmând ca Marele Cartier General să decidă în acest sens, după o consultare prealabilă a Șefului Serviciului Religios. Șeful Serviciului Religios a fost asimilat cu gradul de colonel, iar ajutorul acestuia a fost asimilat cu gradul de maior.

S-a stabilit ca drepturile preoților la soldă și accesorii să fie cele ale gradelor cărora le sunt asimilați.

Propunerile pentru decorarea preoților urmau să treacă prin filtrul Serviciului Religios.

Deși aceste lucruri au fost discutate și hotărâte⁵, la punerea lor în practică s-au întâmpinat mari dificultăți, lucru dovedit și de corespondența purtată în acest sens de Nazarie și Marele Stat Major al Armatei Române.

S-a stabilit, de asemenea, protocolul pentru primirea arhierilor în zonele de conflict unde trupele române erau cantonate.

Pentru a se evita disfuncționalitățile care au apărut în comunicare datorită formalismului birocratic, în condițiile în care, de pildă, dispariția unui preot dintr-o unitate militară și numirea altuia, precum și prezentarea noului preot la post presupuneau mai bine de 40 de zile, Nazarie, în calitate de Șef al Serviciului Religios al armatei, a intervenit la Ministerul de Război și la Marele Cartier General cu un comunicat. Potrivit acestui comunicat, publicat în *Monitorul Oficial* nr. 152 din 1916, “autoritățile militare și civile, ca și particularii, au fost

⁵ Ordinul nr. 570 din 10 iunie 1917, în Nazarie 1921, p. 22

înștiințate că numirile și permutările preoților de armată, ca și orice altă afacere referitoare la Serviciul Religios al armatei, se tranșează de Protoieria preoților de armată, de la Marele Cartier General, Eșalonul 3”⁶.

Pentru ridicarea moralului trupelor, după retragerea din toamna anului 1916, prin apelul nr. 272 din 18 decembrie 1916, preoților militari li s-a cerut să lucreze, cum zice *Apostolul*, „cu timp și fără timp”, pururi între soldați, mângâindu-i, îmbărbătându-i, sfătuindu-i, dându-le puterea de a răbda până la sfârșit. Soldații trebuiau îndemnați la post, spovedanie și împărtășanie, Taine care duceau la revigorarea morală, „la nădejde, mângâiere sufletească, luminare, înțeleptire, sfințire a minții, sufletului și inimei, tămăduire, curățire, îndreptare de viață, adăogire de fapte bune, plinire de porunci, bucurie și sănătate, izvor de bunătăți”⁷.

Tot pentru menținerea moralului trupelor, serviciile divine urmau a fi efectuate cu fast și în sobor de trei, cinci sau șapte preoți.

Nazarie a sugerat ideea de a se forma coruri care să prezinte piese muzicale religioase sau cântece patriotice, de a se organiza conferințe pe teme diverse (de morală creștină, istorie a bisericii, istorie a religiilor, istorie națională, pe teme de igienă și chiar de știință care interesează viața practică a soldatului), de a se organiza șezători și serbări.

În urma apelului din martie 1917, preoții militari au devenit mâna dreaptă a medicilor în combaterea epidemiilor. Slujind pe front, mulți preoți au căzut victime tifosului exantematic și febrei tifoide.

Prin circulara nr. 1061 din 17 septembrie 1917 a fost abordată problema copiilor rămași fără nici un sprijin, preotul trebuind să se îngrijească de soarta acestora, încredințându-i comitetelor locale constituite în acest scop sau femeilor organizate în societăți ortodoxe române ori plasându-i în orfelinate.

În calitate de părinte, preotul are în societate o situație cu totul excepțională, deoarece toți credincioșii îi sunt fii. Chiar dacă servea în armată, preotul nu-și pierdea calitatea de părinte duhovnicesc și, ca atare, nu putea fi privit ca un element de subordonare, ci ca un element de coordonare.

La solicitarea de cărți de rugăciuni, împreună cu iconomul Vasile Pocitan, Constantin Nazarie a realizat o carte de rugăciuni intitulată *Înarmarea sufletească a ostașului român*.

Numeroșii seminariști, studenți și licențiați în teologie, după dispozițiile Ministerului de Război, repartizați pe la formațiunile sanitare ale armatei, au fost ridiculizați, tratați inuman, neîmbrăcați și puși la cele mai umilitoare munci, la cele mai grele și periculoase sarcini, aceștia îndeplinindu-și, însă, datoria cu multă răbdare. Împotriva acestei stări de lucruri, Nazarie a luat atitudine, solicitând

⁶ Nazarie 1921, p. 20.

⁷ Nazarie 1921, p. 21.

să li se încredințeze sarcini conform gradului lor de cultură și situației lor morale, pentru ca astfel “datoria să nu micșoreze personalitatea, ci să-i dea posibilitatea de a se dezvolta în toată plinătatea, servind ca mijloc nu de oprimare, ci de educare”⁸.

Demobilizarea a dus la desființarea Serviciului Religios, toate actele acestuia urmând să treacă, din 15 mai 1918, la Serviciul personalului din Ministerul de Război.

Conform actelor Serviciului Religios, în timpul primului război mondial au fost mobilizați 253 de preoți dintre care 2 n-au funcționat efectiv, 46 au fost demobilizați pentru diferite motive, 25 au fost declarați dispăruți (5 fiind declarați morți, ceilalți fiind considerați prizonieri), 6 au fost răniți, 147 au fost avansați la gradul de căpitan asimilat, iar 5 au rămas propuși pentru avansare datorită faptului că nu au obținut la timp foile calificative în condițiile schimbării comandanților.

Din numărul total de 253 de preoți mobilizați, 135 au fost licențiați în teologie, 10 au fost absolvenți ai Facultății de Teologie, 70 cu seminarul teologic terminat, 10 cu patru clase seminariale, 11 cu câte două sau trei clase secundare, restul de 6 preoți până la totalul de 253 neputând fi calificați exact, din lipsa datelor concrete.

Întreaga activitate desfășurată pe front de preoții români mobilizați în timpul primului război mondial a dovedit că aceștia și-au făcut datoria, lucru demonstrat de faptul că au fost evidențiați, decorați și înaintați în grad.

Au fost evidențiați și decorați⁹:

Preotul Gh. Vasilescu, Malu Ialomîța, sectorul fortificații.

Preotul Carol Voinea, Silistra, Regimentul 35 Infanterie.

Preotul Ioan Iamandi, Vispești-Buzău, Regimentul 63/79 Infanterie.

Preotul I. Bărbuleț Popescu, Târgoviște, Regimentul 22 Infanterie.

Preotul Nicolaescu, Chiojdu-Buzău, Regimentul 5 Vânători.

Preotul I. N. Rădulescu, București.

Preotul Ioan Petrescu, București, Brigada a 5-a Roșiori.

Preotul N. Țâța Popescu, Târgoviște, Brigada I Roșiori.

Preotul D. Cunescu, Enășesti-Piatra Olt, ambulanța Diviziei a X-a.

Preotul Gh. Tudorache, Târgu-Ocna, Regimentul 55/69 Infanterie.

Preotul V. Băjenaru, București, Regimentul I Grăniceri.

Preotul I. Gheorghiu, Sulina, Regimentul 73/78 Infanterie.

Preotul I. Runcanu, Niculești-Mehedinți, Spitalul de Evacuare nr. 11.

Preotul C. Constantinescu, Hârlău, Regimentul 69/77 Infanterie.

Preotul Gh. Alexandrescu, București, Trenul Sanitar nr. 10.

Preotul N. Marinescu, București, Regimentul 74/80 Infanterie.

Preotul C. Iordăchescu, Iași, Regimentul 4 Vânători.

Preotul D. Lungulescu, Craiova, cartierul Armatei a II-a.

⁸ Nazarie 1921, p. 33.

⁹ Nazarie 1921, Anexa.

Preotul D. Elian, Piscoiu-Gorj, Regimentul 3 Vânători.
Preotul A. Popescu, Hăbeni-Dâmbovița, Spitalul nr. 2 Contagioși.
Preotul C. Moisiu, Muntenii de Jos-Vaslui, Regimentul 7 Râhova.
Preotul P. Pădureanu, Seaca de Câmp, Dolj, Brigada a II-a Artilerie.
Preotul P. Ștefănescu, Galați, Spitalul 5 Evacuare.
Preotul Gh. Păunescu, București, Spitalul 106 "Regina Elisabeta".
Preotul I. Brudiu, Negriștești-Tecuci, Regimentul 6 Evacuare.
Preotul S. Măndescu, Calapăr-Dolj, Brigada a 10-a Infanterie.
Preotul Gr. Lascu, Vâlcea, Regimentul 3 Evacuare.
Preotul Gh. Crețu, București, Regimentul 6 Vânători.
Preotul Th. Georgescu, București, Tren Sanitar nr. 5.
Preotul Gh. N. Popescu, București, Regimentul 46/61 Infanterie.
Preotul V. Mateescu, Vâlșănești-Argeș, Brigada a III-a Artilerie.
Preotul Gh. Leu, București, Tren Sanitar nr. 6.
Preotul A. Popescu, Romanați, Regimentul 19 Infanterie.
Preotul Bejan Enăchescu, Brăila, Regimentul 75/76 Infanterie.
Preotul I. Turcu, Rastul-Dolj, Regimentul 41/71 Infanterie.
Preotul P. Dicu, Hodivoiu-Vlașca, Regimentul 26 Infanterie.
Preotul Th. Matthei Popescu, Vernești-Buzău, Ambulanța Diviziei a 5-a.
Preotul C. Bocănescu, Calvini-Buzău, Regimentul 8 Infanterie.
Preotul N. Vasilescu, Ploiești, Tren Sanitar nr. 1.
Preotul Gh. Petrovanu, Iași, Regimentul 53/65 Infanterie.
Preotul N. Donosa, Dobrovăț-Vaslui, Regimentul I Vânători.
Preotul V. Popilian, Gemeni-Mehedinți, Spitalul Mobil nr. 2.
Preotul C. Stoicescu, Cerbu-Argeș, Regimentul 28 Infanterie.
Preotul Gh. Călin, București, Ambulanța Diviziei a 3-a.
Preotul Buzescu, Corbu-Olt, Regimentul 4 Infanterie.
Preotul D. Tănăsescu, Roman, Spitalul nr. 4 Contagioși.
Preotul I. Ioan Bărbulescu, Câmpu-Lung, Regimentul 30 Infanterie.
Preotul C. Popescu, Vlădeni-Ialomița, Ambulanța Diviziei a 4-a.
Preotul I. Cerbulescu, Rusăneștii de Sus, Romanați, Regimentul 1 Evacuare.
Preotul Zenovie Popovici, Satu Lung-Ardeal, Vasul Spital Carol.
Preotul Gh. Ioan Popescu, Bazargic, Regimentul 40 Infanterie.
Preotul M. I. Popescu, Mătăsaru Dâmbovița, Spitalul Mobil nr. 3.
Preotul Șt. Tomescu, Cremenari-Argeș, Ambulanța Diviziei a 12-a.
Preotul I. Gâdei, Bârlad, Regimentul 19 Evacuare.
Preotul Duminiță Ionescu, Jiblea-Argeș, Regimentul 2 Vânători.
Preotul N. Gh. Stroian, Câmpu-Lung, Regimentul 62/72 Infanterie.
Preotul I. Nanu, Râșnov-Brașov, Sectorul I Fortificație.
Preotul Toma Chiricuță, Bârlad, Sectorul de Fortificații Târgu Neamț.
Preotul N. Băculescu, Câlceștii de Sus, Gorj, Brigada I Călărași.

Preotul I. Georgescu, Oltina-Dobrogea, Regimentul 15 Evacuare.
Preotul Șt. Bazilescu, Balș-Romanați, Spitalul Mobil 11.
Preotul Lupașcu Andreescu, București, Brigada a 11-a Artilerie.
Preotul Gh. Voicu, București, Ambulanța Diviziei a 9-a.
Preotul Șt. Iordănescu, Ploiești, Brigada a IV-a Roșiori.
Preotul Gh. Moiescu, Valea Mare, Muscel, Regimentul 39 Infanterie.
Preotul C. Roșescu, Iași, Regimentul 13 Infanterie.
Preotul C. Petre Petroșanu, Mihăești-Vâlcea, Regimentul 2 Grăniceri.
Preotul N. Runceanu, București, Regimentul 2 Infanterie.
Preotul I. Bădașcă, Siliștră, Brigada a 15-a Artilerie.
Preotul Bănică Roșescu, Constanța, Regimentul 36 Infanterie.
Preotul V. Vasilescu, Hârșova, Spitalul Mobil nr. 9.
Preotul I. Gr. Popescu, Tângani-Ilfov, Regimentul 6 Mihai Viteazul.
Preotul C. Dinescu, Iași Spitalul Mobil nr. 10.
Preotul D. Ionescu, Stroești Vâlcea, Regimentul 42-66 Infanterie.
Preotul V. Botez, Florești-Putna, Brigada a 6-a Roșiori.
Preotul Ch. Cotenescu, Stoieniști-Muscel, Regimentul 2 Evacuare.
Preotul Gh. Popovici, Ruginoasa, Tren Sanitar nr. 16.
Preotul Ilie Popescu, București, Tren Sanitar nr. 11.
Preotul Petre Pieptu, Tăcuta-Vaslui, Regimentul 3 Vânători.
Preotul T. Sîmedrea, Prunaru-Vlașca, Regimentul 36 Infanterie.
Preotul I. Gorgota Popescu, Ploiești, Regimentul 7 Infanterie.
Preotul N. Hodoroabă, Pueni-Dorohoi, Brigada a X-a Artilerie.
Preotul I. Nicolau, Ploiești, Regimentul nr. 13 Evacuare.
Preotul Silvestru Gh. Georgescu, București, Regimentul nr. 17 Evacuare.
Preotul A. Ioan Parfenie, Valea Glodului-Suceava, Ambulanța Divizionară.
Preotul Gh. Ioanișescu, Valea Călugărească-Prahova, Brigada 13 Artilerie.
Preotul C. Pâscov Stătescu, Buzău, Ambulanța Diviziei a 13-a.
Preotul M. Cărlănescu, Bogdănești-Suceava, Brigada a 14 Artilerie.
Preotul I. Mușețeanu, București, Regimentul 21 Infanterie.
Preotul V. Ulescu, Crivina-Mehedinți, Regimentul nr. 57/58 Infanterie.
Preotul Ilie Deleanu, Zimnicea, regimentul 20 Infanterie.
Preotul I. Stoicescu, Registe-Dolj, Spitalul Mobil nr. 1.
Preotul Gh. Sachelarie, Drăgășani, Spitalul Mobil nr. 5.
Preotul G. Georgescu, București, Regimentul 44/48 Infanterie.
Preotul H. Oprescu, Sturzeni-Dâmbovița, Brigada a V-a Artilerie.
Preotul V. Ursăchescu, Dolhești-Fălciu, Regimentul nr. 7 Evacuare.
Preotul Iordache Tudorache, Golojana-Râmnicu-Sărat, Regimentul 10 Vânători.
Preotul A. Moroianu, Caramurat-Constanța, Brigada a 2-a Călărași.
Preotul I. D. Dumitrescu, Blânarii-Burchii-Prahova, Regimentul 38 Infanterie.
Preotul Victor Dobrescu, Crețești-Gorj, Brigada 1 Artilerie.

- Preotul N. Mănescu, Apa Sărată-Muscel, ambulanța Diviziei 1.
Preotul V. Cernăianu, Racoți-Gorj, Regimentul Gorj nr. 18.
Preotul N. Mihail, Năruja-Putna, Regimentul 4 Vânători.
Preotul Ilarion Dodu, Băcani Tutova, Tecuci, Regimentul nr. 6.
Preotul Petre Stănescu, Ploiești, Regimentul nr. 8 Evacuare.
Preotul Arhimandrit Damaschin Popescu, Harabagii-Constanța, Regimentul Calafat nr. 31.
Preotul Sandu Stoian, Tg. Ocna-Bacău, Regimentul 27 Infanterie.
Preotul R. N. Stănescu, Spătari-Buzău, Ambulanța Diviziei a 8-a.
Preotul Gh. Bujor, Letea Nouă-Bacău, Brigada a 8-a Artilerie.
Preotul I. Diaconescu, Darvarii de Jos, Vâlcea Ambulanța Diviziei a 2-a.
Preotul D. Murărețu, Urdarii de Sus-Gorj, regimentul 7 Vânători.
Preotul M.I. Ionescu, Alexandria, Spitalul Mobil nr. 4.
Preotul A. Anghelescu, Mlăjeț-Buzău, Regimentul 48/49 Infanterie.
Preotul N. Dărăngă, Tg. Frumos, Ambulanța Divizionară a 2-a Cavalerie.
Preotul Meletie Răuț, Râmnicu-Vâlcea, Spitalul pentru Contagioși nr. 1.
Preotul M. V. Popescu, Letca Nouă, Vlașca, Regimentul 16 Evacuare.
Preotul Gh. Ionescu, Cernătești, Buzău, Ambulanța Diviziei a VI-a.
Preotul Gh. Ciosu, Bârsănești, Bacău, Regimentul 16 Evacuare.
Preotul V. Alexe, Târgoviște, Brigada 12 Artilerie.
Preotul Gh. Barliba, Vânători, Neamț, Regimentul 31 Infanterie.
Preotul Șt. Cazacu Ionescu, Poiana-Olt, Regimentul 3 Infanterie
Preotul I. Roșculeț, Mangalia, , Regimentul 9 Evacuare.
Preotul Șt. Popescu, Târgoviște, Regimentul 51/52 Infanterie.
Preotul I. Beldie, Fărțănești-Covurlui, Regimentul 51 Infanterie.
Preotul V. Radu, București, Trenul Sanitar nr. 8.
Preotul M. Diaconescu, Tg. Neamț, Regimentul 11 Infanterie.
Preotul Iosif Comănescu, Coldea, Transilvania, Spitalul Mobil nr. 13.
Preotul Gh. Tomescu, Rătești-Argeș, Brigada 6 Artilerie.
Preotul C. Mitru, Iași, Trenul Sanitar nr. 18.
Preotul C. Ilie Popescu, , București, Regimentul 8 Vânători.
Preotul Gr. Mihăilescu, Boldu-Rm. Sărat, Spitalul Mobil nr. 12.
Preotul Gh. Eufrosin, Drajna de Sus, Prahova, Trenul Sanitar nr. 15.
Preotul N. Oniceanu, Heci-Suceava, Regimentul 32 Mircea.
Preotul Gh. Ionescu, Roșiori-Roman, Regimentul 16 Infanterie.
Preotul Anastasie Popescu, Murfatlar, Constanța, Regimentul 12 Infanterie.
Preotul Stan Popescu, Topoloveni-Muscel, Regimentul 2 Vâlcea.
Preotul Ilie Gavrilescu, Roman, Ambulanța Divizia a 7-a.
Preotul N. Donescu, Brăila, Regimentul 45/60 Infanterie
Preotul N. Popescu, Giurgiu, Regimentul 5 Vlașca.
Preotul N. Papadima, Tulcea, Ambulanța Diviziei a 2-a.

- Preotul Mircea Brăescu, Muncel-Tecuci, Ambulanța Diviziei a 14-a.
Preotul Gh. Mușețescu, Rurnănești-Muscel, Regimentul 1 Mehedinți nr. 17.
Preotul V. Chirilescu, Fălticeni, Regimentul 23 Infanterie.
Preotul P. I. Mironescu, Țigănești-Tecuci, Regimentul 48 Infanterie.
Preotul N. Popescu, Ogretin, Schiulești-Prahova, Regimentul 55 Infanterie.
Preotul Victor Ceapă, Bran-Făgăraș, Regimentul 10 Vânători.
Preotul Vișan Ioachim, Galați, Regimentul Matei Basarab nr. 35.
Preotul Ioan Ionescu, Nămăești-Muscel, Regimentul Teleorman nr. 20.
Preotul Gh. Popovici, Trifești-Roman, Regimentul 3 Dâmbovița nr. 32.
Preotul Emanuil Mărculescu, Corabia, Regimentul 59 Infanterie.
Preotul Gh. Jugureanu, Mizil, Regimentul 72 Infanterie.
Preotul P. Dumitru Popescu, Moldoveni-Ialomița, Regimentul 47 Infanterie.
Preotul I. Mainescu, Bărcănești-Ialomița, Regimentul 23 Infanterie.
Preotul Constantin Popescu, Movileni, Iași, Regimentul 2 Vânători.
Preotul Dumitru Brumușescu, Regimentul 43/59 Infanterie.
Preotul Justin Șerbănescu, Mănăstirea Cernica, Ilfov, Regimentul 4 Ilfov.
Preotul Gh. Sachelarie, Oltenița, Regimentul 33 Infanterie
Preotul Gh. Nițu, Roman, Brigada 7 Artilerie.
Preotul Ilarie Reit, Turda, Transilvania, Brigada 8 Artilerie.
Preotul Gh. Marcu, Cașin-Bacău, Regimentul 14 Infanterie.
Preotul Stelian Doras, Mănăstirea Cocoș-Tulcea, Regimentul 15 Infanterie.
Preotul iconom V. Pocitan, București, ajutor la Serviciul Religios de la Marele
Cartier General.
Preotul I. Florescu Dâmbovița, București.
Preotul Ioan Grigorescu, Constanța, Brigada 9 Artilerie.
Preotul Vasile Ionescu, Groșerea, Gorj, Regimentul Gorj nr. 18.
Diaconul C. Dănău, Tg. Jiu, secretar 2 al Serviciului Religios de la Marele Cartier
General.
Prea Cucernicul Iconom Constantin Nazarie, Protopop al Preoților de Armată,
șef al Serviciului Religios al Armatei.

IONELA MIRCEA

THE ACTIVITY OF ARMY PRIESTS DURING WORLD WAR I

ABSTRACT

On May 15, 1915, the Holy Synod met at the suggestion of the Metropolitan Bishop Pimen Georgescu of Moldova. World War I had broken out and Romania was about to enter the war, so measures had to be taken concerning army priests and mobilized priests. Archpriest Constantin Nazarie, professor at the Faculty of Theology from Bucharest, was the one chosen to tackle the

situation. He was notified by the Holy Synod of the Orthodox Church through address no. 60 from May 16, 1915 that he had been appointed Head Archpriest of Army Priests. Through order no. 130 from May 28, 1915, Nazarie, now Chief of the Religious Service and colonel, was summoned at the Army Headquarters. His main task was to coordinate the activity of all priests on the front.

According to Religious Service documents, 235 priests were mobilized during WWI. 2 were never sent in combat, 46 were demobilized for various reasons, 25 were missing in action or taken prisoners. 5 priests died, 6 were injured and 147 became captains. 5 priests were never advanced in rank due to a delay in obtaining the necessary papers.

Out of the 235 mobilized priests, 135 were B.Th., 10 were graduates of the Faculty of Theology from Bucharest, 70 had full seminary studies, 10 had studied only 4 years at the seminary, 11 priests had remained at secondary school level. There was insufficient data to classify the remaining 6 priests.

Abrevieri bibliografice

- B.O.R. - *Biserica Ortodoxă Română*, Buletinul Oficial al Patriarhiei Române.
- Manole 1997 - Ilie Manole, "Asistența religioasă în armata română în anii războiului de întregire (1916-1918)", în *1917 pe frontul de est*, Focșani, 1997, p. 246-266.
- Nazarie 1921 - Constantin Nazarie, *Activitatea preoților de armată în campania din 1916-1918*, București 1921.
- Niculescu 2000 - Gheorghe Niculescu, *Preoți în lupta pentru făurirea României Mari. 1916-1919*, București 2000.
- Păcurariu 1994 - Mircea Păcurariu, "Rezistența ortodoxă în Transilvania", în *Cele Trei Crișuri*, 1994, 5, nr. 11-12.
- Păcurariu 1996 - Mircea Păcurariu, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, Galați 1996.
- Radu 1997 - Gheorghe Radu, "Mărturii documentare privind activitatea spitalelor militare din jud. Neamț, în timpul primului război mondial", în *RA*, 1997, 59, nr. 1, p. 116-121.
- Raicu, Ionescu, Tucă 1998 - Romulus Raicu, Nicolae Ionescu, Florian Tucă, *Epopoea anilor 1916-1918. Războiul pentru făurirea României Mari*, București 1998.
- Vulcănescu 1991 - Mircea Vulcănescu, *Războiul pentru întregirea neamului*, Cluj-Napoca 1991.